

Parlamentul
Republicii Moldova

CJ-06 nr. 35
28.03.2024

Comisia juridică, numiri și imunități

R A P O R T

la proiectul de lege pentru modificarea Legii taxei de stat nr.213/2023

(nr.59 din 27.02.2024)

(lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în **lectura a II** proiectul de lege pentru modificarea Legii taxei de stat nr.213/2023 prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Olesia STAMATE și comunică următoarele.

La proiectul de lege a parvenit Avizul Guvernului Republicii Moldova, Raportul de expertiză anticorupție întocmit de Centrul Național Anticorupție, Avizul Direcției Generale Juridice a Parlamentului și un amendament al deputatului în Parlament Olesia STAMATE cu propuneri de completare și redacționale de îmbunătățire.

La proiectul de lege a fost întocmită sinteza propunerilor și amendamentelor care este parte componentă a raportului și a fost anexată la dosar.

Comisia juridică, numiri și imunități cu votul majorității sale propune plenului Parlamentului spre examinare și aprobare proiectul de lege înregistrat cu nr.59 din 27.02.2024, în **lectura II**.

Președinta comisiei

Veronica ROȘCA

LEGE

pentru modificarea Legii taxei de stat nr. 213/2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea taxei de stat nr. 213/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 306–309, art. 549) se modifică după cum urmează:

1. La anexa nr. 1, punctele 1.5, 1.7, 1.9 și 4 vor avea următorul cuprins:

1.5. Pentru cererile cu caracter patrimonial depuse în cadrul proceselor de insolvență, cu excepția cererilor de admitere a creanțelor depuse de creditori	conform pct.1.1
1.7. Pentru cererile de partaj	conform pct.1.1, calculat din valoarea bunurilor pretinse
1.9. Pentru cererile de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial	250 lei
4. Pentru înregistrarea la domiciliu și/sau reședință temporară	50 lei

2. La anexa nr. 2:

punctul 1.1.11 va avea următorul cuprins:

1.1.11. În acțiunile de contencios administrativ, cu excepția pct. 1.15 din anexa nr. 1

anexa se completează cu punctul 1.1.14 cu următorul cuprins:

1.1.14. În acțiunile privind tragerea la răspundere subsidiară depuse în cadrul proceselor de insolvență

punctele 1.3 și 1.16 vor avea următorul cuprins:

1.3. Se scutesc de taxa de stat și de taxă de timbru minorii

1.16. Se scutesc de taxa de stat și de taxă de timbru executorii judecătorești și organele cu atribuții de administrare fiscală, indiferent de calitatea lor procesuală

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в Закон о государственной пошлине № 213/2023

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о государственной пошлине № 213/2023 (Официальный монитор Республики Молдова, 2023 г., № 306–309, ст. 549) внести следующие изменения:

1. В приложении 1 пункты 1.5, 1.7, 1.9 и 4 изложить в следующей редакции:

«1.5. За иски имущественного характера, поданные в рамках процессов несостоятельности, за исключением заявлений о признании требований, поданных кредиторами	согласно п. 1.1»;
«1.7. За заявления о разделе имущества	согласно п. 1.1 рассчитывается из стоимости затребованного имущества»;
«1.9. За исковые заявления по делам неимущественного характера	250 леев»;
«4. За регистрацию по месту жительства и/или месту временного пребывания	50 леев».

2. В приложении 2:

пункт 1.1.11 изложить в следующей редакции:

«1.1.11. По административным искам, за исключением пункта 1.15 приложения 1»;

дополнить приложение пунктом 1.1.14 следующего содержания:

«1.1.14. По искам о привлечении к субсидиарной ответственности, поданным в рамках процессов несостоятельности»;

пункты 1.3 и 1.16 изложить в следующей редакции:

«1.3. Освобождаются от уплаты государственной пошлины и гербового сбора несовершеннолетние»;

«1.16. Освобождаются от уплаты государственной пошлины и гербового сбора судебные исполнители и органы, осуществляющие полномочия по налоговому администрированию, независимо от их процессуального статуса».

Ст. II. – Настоящий закон вступает в силу со дня его опубликования в **Официальном мониторе Республики Молдова.**

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

Sinteza amendamentelor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea Legii taxei de stat nr.213/2023

(lectura a doua)

Nr. ordine	Conținutul actului normativ	Autorul și conținutul proiectului nr.59	Autorul și conținutul amendamentelor	Rezultatul examinării în Comisia juridică, numiri și imunități
1.	<p>Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003.</p> <p>Art.84 alin. (4): „(4) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepțiile prevăzute de <u>Legea taxei de stat nr.213/2023</u>. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.”</p>		<p>Propunere Guvern</p> <p>La art.84 alin.(4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 al doilea enunț se exclude.</p>	<p>Se respinge Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 10/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin. (2) din Codul contravențional (individualizarea sancțiunii) (Sesizările nr. 26g/2016 și nr.34g/2016, „Dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin</p>

				<p>adoptarea unui cadru legislativ adecvat.”. In pct. 17 și 18 din Decizia nr. 74/2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 93g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. kl) din Codul de procedură civilă, Curtea Constituțională statuează: „Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor constituționale referitoare la accesul liber la justiție prin impunerea unor taxe de stat pentru cererile de chemare în judecată, Curtea menționează că accesul la justiție nu presupune gratuitatea actului de justiție și nici, implicit, realizarea unor drepturi pe cale judecătorească în mod gratuit. In cadrul mecanismului statului, funcția de restabilire a ordinii de drept, care se realizează de către autoritatea judecătorească, reprezintă de fapt un serviciu public ale cărui costuri sunt suportate de la bugetul de stat. în consecință, legislatorul este îndreptățit să instituie taxe de stat pentru cererile de chemare în judecată pentru a putea acoperi anumite costuri</p>
--	--	--	--	--

				<p>ale procedurii judiciare la care participă părțile aflate în litigiu. De asemenea, Curtea reține că art. 20 din Constituție nu instituie nici o interdicție cu privire la taxele judiciare, fiind firesc ca justițiabilii care beneficiază de activitatea desfășurată de autoritățile judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor acestora.”.</p> <p>In Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 7 iunie 2007 (cauza Malahov c. Moldovei (Cererea nr. 32268/02)), „Curtea reiterează că articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează oricărei persoane dreptul la judecarea oricărei pretenții cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil de către o instanță judecătorească sau tribunal. Totodată „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să</p>
--	--	--	--	---

			<p>hotărăscă asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.</p> <p>Curtea a constatat că, în unele cauze, în special, unde aceste limitări se refereau la condiții de admisibilitate ale căilor de atac sau unde interesele justiției cereau ca reclamantul să aducă garanții privind suportarea costurilor care puteau fi cauzate celeilalte părți prin calea de atac, pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (a se vedea, spre exemplu, Brualla Gomez de la Torre v. Spain, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, p. 2955, § 33, și TolstoyMiloslavsky v. the United Kingdom, Hotărâre din 13 iulie 1995, Seria A nr. 316- B, p. 80-81, §§ 61 et seq.).” Sub acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a respins niciodată ideea de impunere a unor restricții</p>
--	--	--	---

financiare cu privire la accesul unei persoane la justiție, tocmai în interesul unei bune administrări a justiției (Kreuz v. Polonia din 19 iunie 2001, § 54, Weissman și alții v. România din 24 mai 2006, § 35) (Decizia nr. 74/2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 93g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 lit. k1) din Codul de procedură civilă, § 19). Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau la un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72).

Așadar, fiind conștienți de faptul că accesibilitatea justiției nu înseamnă caracterul gratuit al

				<p>acesteia, chiar dacă este vorba de un serviciu prestat de stat și examinare a cererilor de chemare în judecată reprezintă o atribuție exercitată de instanțele de judecată conform legii, accesul la instanța de judecată poate fi condiționat de plata unei taxe necesare pentru acoperirea cheltuielilor de judecată, pentru buna administrare a justiției, urmărind astfel un scop legitim, cu condiția și în măsura în care există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.</p>
2.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Art.2 alin.(2): (2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.</p>		<p>Propunere Guvern</p> <p>La art.2 alin.(2) din Legea taxei de stat nr.213/2023 al doilea enunț se exclude.</p>	<p>Se respinge</p> <p>Vezi pct.1</p>

3.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Anexa nr.1 1.5. Pentru acțiunile cu caracter patrimonial depuse în cadrul procedurilor de insolvență – conform pct. 1.1.</p>	<p>Anexa nr. 1 1.5. Pentru cererile cu caracter patrimonial depuse în cadrul proceselor de insolvență, cu excepția cererilor de admitere a creanțelor depuse de creditorii ale căror creanțe sunt întemeiate pe hotărâri judecătorești sau pe hotărâri arbitrale irevocabile, sau pe titluri executorii, inclusiv cererile de admitere a creanțelor depuse de creditorii ale căror creanțe sunt obiect de examinare în cadrul litigiilor judiciare pendente - conform pct. 1.1.</p>	<p align="center">Amendament Olesea STAMATE Deputat în Parlament</p> <p>Anexa nr.1 pct. 1.5. se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>1.5. Pentru acțiunile cu caracter patrimonial depuse în cadrul procedurilor de insolvență, cu excepția cererilor de admitere a creanțelor depuse de creditorii - conform pct. 1.1.</p>	<p align="center">Se acceptă</p>
			<p align="center">Propunere Guvern</p> <p>Anexa nr.1 pct. 1.5. se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>1.5. Pentru acțiunile cu caracter patrimonial, înaintate de creditorii, în cadrul procedurilor de insolvență, cu excepția cererilor de admitere a creanțelor depuse de creditorii - conform pct. 1.1.</p>	<p align="center">Se acceptă în varianta Amendamentului deputatului în Parlament Olesea STAMATE.</p>

4.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Anexa nr. 1</p> <p>1.15. Pentru cerințele referitoare la încasarea prejudiciului moral și material formulate în cauzele de contencios administrative - conform pct. 1.1.</p>		<p>Propunere CNA DGJ</p> <p>Anexa nr.1 pct. 1.15. se exclude</p>	<p>Se respinge</p> <p>Principiul gratuității justiției care presupune că justiția este un serviciu public gratuit, organizat de stat nu este încălcat sau altfel, prin impunerea obligativității plății de către cel care apelează la justiție a unor taxe de stat calculate reieșind din valoarea pretențiilor formulate. Corespunzător, prin acest proiect de lege se intervine în Anexa nr. 2 prin care se scutesc de plata taxei de stat reclamanții în acțiunile de contencios administrativ, însă, în cazul în care concomitent cu solicitarea de anulare a actului administrativ se formulează și pretenții privind încasarea prejudiciului moral sau a altor despăgubiri,</p>
----	--	--	--	--

				reclamantul este ținut să plătească taxă de stat din valoarea acestor pretenții. Mai mult, potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) CPC, taxa de stat plătită în cazul acestor acțiuni se va supune rambursării din contul persoanei / autorității care a pierdut procesul. Suplimentar, în cazul persoanelor cu venituri modeste, acestea pot apela la mecanismele prevăzute de CPC privind scutirea/ eșalonarea sau amânarea plății taxei de stat.
5.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Anexa nr. 2</p> <p>1.1.11. În acțiunile de revindicare a indemnizațiilor de asigurări sociale.</p>	<p>Anexa nr. 2</p> <p>1.1.11. În acțiunile de contencios administrativ, cu excepția pct. 1.15 din anexa nr. 1</p>	<p>Propunere CNA DGJ</p> <p>Anexa nr.2 Din pct. 1.1.11. textul „cu excepția pct. 1.15 din Anexa nr. 1” se exclude.</p>	<p>Se respinge a se vedea comentariul de la pct. 4</p>

6.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Anexa nr. 2</p> <p>1.1.11. În acțiunile de revindicare a indemnizațiilor de asigurări sociale.</p>	<p>Anexa nr. 2</p> <p>1.1.11. În acțiunile de contencios administrativ, cu excepția pct. 1.15 din anexa nr. 1</p>	<p>Propunere Guvern</p> <p>Anexa nr.2 pct. 1.1.11. se propune reevaluarea aspectului supunerii acțiunilor de revendicare a indemnizațiilor de asigurări sociale cu taxa de timbru.</p>	<p>Se respinge</p> <p>Expunerea în redacție nouă a pct. 1.1.11 nu presupune că în cazul acțiunilor privind revendicarea indemnizațiilor sociale reclamanții vor fi obligați să suporte cheltuieli de taxa de stat. Dimpotrivă, orice acțiune care are drept obiect revendicarea drepturilor / indemnizațiilor de asigurări sociale este o acțiune îndreptată împotriva autorității publice competente să stabilească indemnizațiile de asigurări sociale revendicate – Casa Națională de Asigurări Sociale cu oficiile teritoriale ale acesteia. Corespunzător, acțiunile în care se contestă un act al CNAS privind</p>
----	--	--	--	---

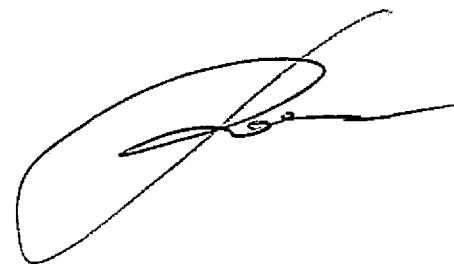
				<p>stabilirea indemnizațiilor de asigurări sociale este o acțiune de contencios administrativ și aceasta se cuprinde în noua redacție a pct. 1.1.11, nefiind necesară evidențierea acestor categorii de acțiuni separat. Noua redacție a pct. 1.1.11 determină că toți reclamantii, în toate acțiunile de contencios administrativ, sunt scutiți de la plata taxei de stat, cu excepția reclamantilor care solicită / formulează pretenții în despăgubire.</p>
7.			<p>Amendament Olesea STAMATE Deputat în Parlament</p> <p>Anexa nr.2 se completează cu pct. 1.1.14. care va avea următorul cuprins:</p>	<p>Se accepta</p>

			<p>1.1.14. În acțiunile privind tragerea la răspundere subsidiară depuse în cadrul proceselor de insolvență.</p>	
			<p style="text-align: center;">Propunere Guvern</p> <p>Anexa nr.2 se completează cu pct. 1.1.14. care va avea următorul cuprins:</p> <p>1.1.14. Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru reclamanții în acțiunile înaintate în interesele debitorului insolvent, privind urmărirea creanțelor debitoare, anularea actelor juridice, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, atragerea la răspundere subsidiară, constatarea faptelor cu valoare juridică.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>în varianta Amendamentului deputatului în Parlament Olesea STAMATE. Suplimentar este de menționat că în cazul acțiunilor indicate în propunere debitorul insolvent beneficiază de instrumentul de la art. 86 alin. (2) CPC – amânarea plății taxei de stat. Respectiv, este inutilă instituirea scutirii reclamanților (administratorilor insolvenței / lichidatorilor) în cazul acestor acțiuni formulate în interesul debitorului insolvent, când aceste</p>

				<p>categoriile de acțiuni deja dispun de un instrument de protecție instituit prin lege.</p>
8.			<p>Propunere Guvern</p> <p>Anexa nr.2 De completat Anexa nr.2 cu pct. 1.1.15. care va avea următorul cuprins: „1.1.15. Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru reclamanții în căile de atac asupra actelor judecătorești utilizate în interesele debitorului insolubil”.</p>	<p>Se respinge Vezi pct. 7</p>
9.	<p>Legea taxei de stat nr. 213/2023.</p> <p>Anexa nr. 2</p> <p>1.7: Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru autoritățile administrației publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor finanțate de la bugetul de stat,</p>		<p>Propunere Guvern</p> <p>Anexa nr.2 Anexa nr.2 pct. 1.7. va avea următorul cuprins: „1.7. Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru autoritățile administrației publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor finanțate de la bugetul de stat,</p>	<p>Se respinge Pct. 1.7 transpune de fapt prevederile de la art. 4 pct. 13) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, la pct. 1.8 – pct. 1.20 din Anexa nr. 2 fiind arătate care dintre autoritățile bugetare independente și în cadrul cărora acțiuni sunt scutite de la plata taxei de stat, fiind însă obligate, de rând cu toți</p>

	precum și autoritățile administrației publice locale		autoritățile administrației publice locale, organele profesionale instituite prin lege, precum și autoritățile bugetare independente/autonome.”.	ceilalți justițiabili, să plătească taxă de timbru. Respectiv, având în vedere că la pct. 1.8 – 1.20 din Anexa nr. 2 sunt listate toate autoritățile autonome / independente (CNAS, CNAM, BNM, AGEPI etc.) decade necesitatea modificării pct. 1.7 din anexa nr. 2.
10	Legea taxei de stat nr. 213/2023. Anexa nr.2 Pct. 1.12. Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (de ramură).		Propunere Guvern Anexa nr.2 Anexa nr.2 pct. 1.12. va avea următorul cuprins: „1.12. Se scutesc de taxa de stat și de taxa de timbru Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (de ramură).”.	Se respinge a se vedea comentariul de la pct. 9 supra
11	Legea taxei de stat nr. 213/2023. Anexa nr.2 Pct,1.16. <i>Executorii judecătorești și organele fiscale</i> – dacă au calitatea	Anexa nr. 2 1.1.16. Se scutesc de taxa de stat și de taxă de timbru executorii judecătorești și organele fiscale,	Propunere Guvern Anexa nr.2	Se accepta

	de pârât/reclamant sau de intervenient în cauzele de contestare a actelor/acțiunilor executorului judecătoresc, aferente dosarelor de executare în care creditorul este scutit (total/parțial) de avansarea cheltuielilor de executare	indiferent de calitatea lor procesuală.	La Anexa nr.2 pct. 1.16. cuvintele „organele fiscale” se substituie cu cuvintele „organele cu atribuții de administrare fiscală”.	
--	--	---	---	--

Veronica ROȘCA,
Președinta Comisiei